

NUMMER 3 • DECEMBER 2025

NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrief van de Koninklijke Bond van Oranje Verenigingen

In dit nummer:

- Van de secretaris
- Terugblik op Congres 2025
- Informatie voor de leden
- Onze partners
- Aandacht voor vrijwilligers
- Boekbespreking

WELKOM

Met deze nieuwsbrief ontvangt u de laatste KBOV-nieuwsbrief van 2025. De laatste dagen van het jaar zijn aangebroken en dat is voor ons een mooi moment om samen terug te kijken op een bijzonder Oranjejaar. Koningsdag was een feest om trots op te zijn, met prachtige beelden uit Doetinchem en veel enthousiaste reacties uit het hele land. Overal is met plezier en betrokkenheid Koningsdag gevierd, vaak samen met andere mooie dorps-, wijk- en stadsfeesten.

Graag willen wij u, namens het bestuur van de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen, hartelijk bedanken. Uw inzet, tijd en enthousiasme – en die van al uw vrijwilligers – maken deze feesten mogelijk. Dankzij uw betrokkenheid zijn het momenten van ontmoeting, verbinding en gezelligheid geworden waar velen met plezier op terugkijken.

In deze nieuwsbrief delen wij het laatste nieuws van 2025 en kijken we alvast vooruit naar 2026.

Bonds bureau en secretariaat

Dick Steenks (secretaris)

Johanna Naber-erf 273

3315 HH Dordrecht

E: secretariaat@oranjebond.nl

M: 06-20846118

Financiën

Gerco Hennink (penningmeester)

E: penningmeester@oranjebond.nl

Wijzigingen adressering ledenbestand

E: ledenadministratie@oranjebond.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Bestuur KBOV

© KBOV 2025

De KBOV in 2025

Het bestuur van de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen kan terugkijken op weer een levendig jaar vol vrijwilligerswerk. Alle bestuursleden hebben op allerlei manieren contact gehad met veel Oranjeverenigingen en -stichtingen. Soms waren we erbij om een penning en oorkonde uit te reiken aan een jubilerende of afscheid nemende vrijwilliger, als blijk van dank en waardering. Andere keren vierden we mee met een jubileum van een Oranjevereniging zelf. Het is mooi om te merken dat onze aanwezigheid steeds weer wordt gewaardeerd.

Goed contact met onze leden vinden we erg belangrijk. Of het nu gaat om het meevieren van feestelijke momenten of om het meedenken en ondersteunen bij vragen of problemen: we staan altijd klaar om te helpen.

Afgelopen jaar zijn er maar liefst 39 penningen uitgereikt, waarvan 6 gouden. Wie de gouden legpenning krijgt, wordt ook benoemd tot Bondsridder. In 2025 zijn de volgende Oranjevrijwilligers tot Bondsridder benoemd: Hans Bolluijt, Debby van Dijk, Peter de Gast, Ruud Geers, Loes Gouweloos en Hugo van der Kooij. Hulde!

We organiseerden op donderdag 20 februari 2025 in samenwerking met Paleis Het Loo een ledenbijeenkomst met een lezing van Paul Rem, conservator bij Paleis het Loo, over 'koninklijk slapen'. Koningen zijn ook koningen als zij slapen, en dat is te zien aan hun monumentale bedden. Het was beslist geen slaperig ontwerp! De bijeenkomst was goed bezocht, ook komend jaar doen we iets soortgelijks.

Op zaterdag 8 maart vond in de Kapel van het sfeervolle Huis Beukbergen de jaarvergadering van de KBOV plaats. Een ochtend vol inspiratie, ontmoetingen en belangrijke thema's die ons als Oranjeverenigingen verbinden.

Om nog even na te genieten van Koningsdag en te horen hoe het in Doetinchem was gegaan hielden we op donderdagavond 5 juni een regio-bijeenkomst in Doetinchem met burgemeester Mark Boumans en Esther Ruesen (projectleider Koningsdagprogramma Doetinchem). Prachtige verhalen van achter de schermen passeerden de revue. Daarnaast was het aangenaam en interessant om met elkaar in gesprek te gaan als Oranjeverenigingen. Het bestuur heeft besloten om een dergelijke regio-bijeenkomst ook in Dokkum te organiseren in 2026.

Ons jaarlijkse congres vond plaats op vrijdag en zaterdag 3 en 4 oktober en hielden we ditmaal in Nijkerk. Een verslag hiervan vindt u hieronder. We zijn Oranjevereniging Nijkerk zeer erkentelijk voor de organisatie van dit congres. Het was een fantastisch feest.

Op donderdagavond 6 november organiseerden we een digitale netwerkbijeenkomst met het oog op de komende Koningsdag en om vragen en opmerkingen te bespreken die bij onze leden leven.

Samenvattend: wij vinden als bestuur goed contact, heldere informatie, onderlinge samenwerking, feest en representatie van groot belang voor onze leden. Deze combinatie maakt de KBOV tot een actieve en inspirerende organisatie. Onze bestuursleden zetten zich hier met enthousiasme en op vrijwillige basis voor in.

Met deze toelichting heb ik u een indruk gegeven van wat de KBOV het afgelopen jaar heeft gerealiseerd. Op onze website www.oranjobond.nl leest u meer over wie wij zijn en wat wij voor u kunnen betekenen.

Dank voor uw betrokkenheid bij de Oranjabeweging in Nederland en voor uw lidmaatschap van de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen.

Namens het bestuur,

Dick Steenks, secretaris

KBOV informatie van de secretaris

Verzekeringen

Veel vragen werden in het loop van het jaar gesteld over verzekeringen. En terecht want we leven op dit moment als KBOV in een soort niemandsland. Helaas is het tot op heden nog niet gelukt om tot een overeenkomst te komen met een verzekeraar. De gesprekken zijn nog wel gaande, dus we hopen op korte termijn toch met een partner te komen.

Algemene Ledenvergadering 2026

De Algemene Ledenvergadering van 2026 zal worden gehouden op donderdagavond 26 maart vanaf 19.00 uur (met drankje na afloop) in Slot Zeist te Zeist.

Noteer deze datum alvast in uw agenda. We hopen veel leden te kunnen begroeten.

ORANJECONGRES 2026

Het Oranjecongres 2026 zal plaatsvinden in Vlaardingen op vrijdag 25 en zaterdag 26 september 2026. De Stichting Nationale Gedenkdagen Vlaardingen is al bezig met de voorbereidingen. Zin in een leuk feestje? Zet dan deze data vooral in de agenda.

Wij wensen u en iedereen om u heen fijne en gezegende kerstdagen toe. Voor het nieuwe jaar hopen wij op veel energie, creativiteit en vooral blijvende oranje-inspiratie om er samen opnieuw iets moois van te maken!

Voorzitter KBOV Pieter Verhoeve: "Oranjevrijwilligers laten naastenliefde zien."

Jaarlijks spreekt de voorzitter traditiegetrouw een congresrede uit. Ter inspiratie voor het komende jaar drukken we bij deze het slot af in deze nieuwsbrief.

In deze onrustige tijden is "respect" belangrijk. Weet u waar dit vandaan komt? Probeer de ander iedere keer opnieuw te zien. Respectare.

Onze koning is niet alleen staatshoofd, maar ook hoofd van staat. Wil voortdurend de mensen in Nederland zien en andersom. Als boegbeeld van het hele Koninkrijk. Wil samenbinden, aanmoedigen en vertegenwoordigen. Dat is dan op onze beurt ook onze taak als Oranjevrijwilligers, overal in Nederland. Op honderden plaatsen binnen Nederland. Op honderden plekken via de ambassades buiten Nederland. Volgend voorjaar is er misschien een nieuw kabinet, een nieuwe oorlog, een nieuwe vrede. We weten het niet.

Wat we wel weten is dat onze vrijwilligers de liefde doorgeven. Naastenliefde etaleren. Met gekke oranje kleren aan een kledjesmarkt te bezoeken. Poffertjes te eten. Iedereen loopt straks weer door elkaar. Waar gebeurt dit nog? Jawel, op onze grootste Nationale feestdag sinds Wilhelmina. Het geheim is zo simpel. Een Oranje volksfeest zorgt ervoor dat mensen elkaar in de ogen kunnen blijven kijken. Elkaar respecteren, iedere keer opnieuw.

KBOV terugblik op het congres in Nijkerk

Saamhorigheid, informatie en onderlinge steun

Het bestuur van de KBOV dankt de Oranjevereniging Nijkerk voor de organisatie van dit weekend.

KBOV partner Huis Doorn

Vorstelijke Kerst, hoe hoort het eigenlijk (2 december t/m 11 januari)

Rijk versierd en in sprookjesachtige sfeer: zo werd kerst 100 jaar geleden in vorstelijke kringen gevierd! Wil jij dit jaar het echte kerstgevoel krijgen? Dompel je dan onder in de authentieke, nostalgische kerstsfeer en vergaap je aan de prachtig versierde keizerlijke interieurs.

Feestelijke interieurs

Met kerst pakte de keizer uit. Het mooiste servies werd uit de kast gehaald en er werd heerlijk eten geserveerd. Hoe was de tafel gedekt voor het kerstdiner, de lunch en de 'afternoon tea'? In de ontvangsthall zie je hoe het keizerlijke gezin kerst vierde toen ze nog in Duitsland woonden, compleet met acht versierde kerstbomen, voor elk gezinslid één.

Hoe hoort het eigenlijk?

Maar hoe dek je eigenlijk een tafel voor een diner op de juiste manier? Waar leg je het bestek voor de verschillende gangen en hoe horen de glazen te staan? Kom inspiratie opdoen bij de keizerlijk gedekte tafels in Museum Huis Doorn en organiseer dit jaar thuis je kerstdiner precies 'zoals het hoort'!

Bijzondere collectie: galajapon van de keizerin

In de tentoonstelling zijn dit jaar bijzondere stukken opgenomen die nog niet eerder te zien waren. Bewonder de prachtige galajapon van ex-keizerin Auguste Viktoria, het marine-uniform van ex-keizer Wilhelm met bijbehorende officierssabel die zij hem cadeau gaf in 1909. Naast het keizerlijke porselein en verguld bestek waarmee de verschillende tafels zijn gedekt is er een pronkbuffet met 18e-eeuws zilver te bewonderen.

Feestelijk kerstweekend op 13 en 14 december

Tijdens dit feestelijke weekend komt Museum Huis Doorn helemaal tot leven. Acteurs in authentieke kostuums – van kamerheer en huismaarschalk tot kamervrouw en elegante echtparen uit 1900 – wandelen door het Huis en ontvangen bezoekers alsof zij werkelijk te gast zijn bij het keizerlijke kerstdiner. In de maarschalkskamer wordt tijdens de workshop tafeldekken precies uitgelegd hoe een vorstelijke tafel hoort te worden gedekt: van servetten vouwen tot tafelmanieren en de juiste plaatsing van bestek en glazen.

Workshops 'tafeldekken', wil jij precies weten hoe je de tafel dekt met kerst?

Op zaterdag 13 en zondag 14 december kun je gratis deelnemen - bij aankoop van een museumticket - aan de workshop 'tafeldekken.' De workshop wordt op beide dagen drie keer gegeven om 13.30, 15.30 en 16.30 u. Deelnemers graag 10 minuten voor aanvang melden bij de balie in het souterrain van het Huis. Aanmelden voor een van de workshops: stuur een mail naar info@huisdoorn.nl onder vermelding van naam, aantal deelnemers, gewenste datum en tijdstip. Beleef een uniek weekend vol historie, etiquette en kerstmagie – alleen bij Museum Huis Doorn.

Avondopenstelling

Op 19 en 23 december van 18.00-21.00 uur is er een speciale avondopenstelling. Bewonder de feestelijk versierde interieurs van de laatste Duitse keizer als de lichtjes extra schitteren na zonsondergang. Zo wordt kerst nog magischer. Geniet van de kerstsfeer in Huis Doorn, live kerstmuziek en een lekker warm drankje. Meer weten! Reserveren verplicht.

Praktische info 'Vorstelijke kerst, hoe hoort het eigenlijk?'

2 december t/m 11 januari 2025 dinsdag t/m zondag, 13.00-17.00 uur

Paleis 't Loo: Schenken en Nalaten

Helpen kan op veel manieren

Met de steun van partners kunnen wij onze ambities realiseren.

Draag je Paleis Het Loo ook een warm hart toe? Er zijn diverse mogelijkheden om ons te steunen.

Kijk op [Steun ons | Paleis Het Loo](#)

Schenken en nalaten

Paleis Het Loo is deelnemer van het landelijke initiatief Nalaten aan Cultuur.

Met een grote mediacampagne werd in november aandacht gegeven aan schenken en nalaten aan culturele instellingen. Paleis Het Loo is net als andere musea een goed doel dat je kan steunen met een schenking of zelfs kan opnemen in je testament voor later. Belangrijk, want ook voor ons museum zijn schenkingen en nalatenschappen een belangrijke bron van extra inkomsten waarmee we educatieve programma's, onderzoek naar de collectie, speciale tentoonstellingen of restauraties kunnen realiseren die anders niet van de grond zouden komen.

Wil je ook bijdragen aan dit bijzondere erfgoed? Kijk dan voor meer informatie op www.paleishetloo.nl/over/steun-ons/schenken-en-nalaten, of neem contact op met team Development via e-mail op development@paleishetloo.nl voor een persoonlijk gesprek.

Paleis op de Dam

Stap in de voetsporen van koninklijke gasten tijdens de kerstvakantie 🎄

Begin december ontving Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima de president van Finland en zijn echtgenote voor een staatsbezoek in het Koninklijk Paleis Amsterdam, het officiële ontvangstpaleis van de Koning. Dit bijzondere gebouw, ooit het stadhuis van Amsterdam, speelt al eeuwen een centrale rol in de geschiedenis van de monarchie: van inhuldigingen tot staatsbezoeken.

Vanaf 17 december tot en met 4 januari kunt u zelf ervaren hoe het is om als koninklijke gast door het Paleis te lopen. Bewonder het Koninklijk Appartement, de vorstelijke interieurs met meesterwerken van onder anderen Govert Flinck en Ferdinand Bol, en het Empire-meubilair van Koning Lodewijk Napoleon. Leden van Oranjeverenigingen zullen zeker genieten van de verhalen achter de collectie van de Koninklijke Verzamelingen en de historische rol van het Paleis. Met de gratis audiotour ontdekt u de rijke geschiedenis én de huidige functie van het Paleis.

Foto: Koninklijk Paleis Amsterdam / Benning&Gladkova

U bent van harte welkom!

Openingstijden en bezoekersinformatie vindt u op de website: www.paleisamsterdam.nl

SAVE THE DATE: KBOV CONGRES

25 EN 26 SEPTEMBER 2026

VLAARDINGEN

Paleis 't Loo: Dresscodes

Dresscodes | de modetentoonstelling op Paleis Het Loo

Dresscodes zijn van alle tijden: wie wil je zijn, waar wil je bij horen en wat zegt je kleding daarover? Deze vragen zijn door de eeuwen heen niet veel veranderd. Aan het hof speelde mode een belangrijke rol bij het uiten van persoonlijke stijl en status.

De tentoonstelling neemt je mee langs deze specifieke koninklijke kledingregels, waarin vragen centraal staan als: wat is een hofsleep? Wat draag je tijdens een wandeling in de buitenlucht? Is wit de kleur van trouwen of rouwen? Iconische stukken, zoals de trouwjurk van Wilhelmina, maar ook kleding voor bij de jacht, ceremonies en feesten komen aan bod.

Meer dan 200 kledingstukken

Dresscodes gaat niet alleen over vroeger, maar ook over nu. De dresscodes van toen zie je nu terug op de rode loper en op sociale media. In Dresscodes zie je dan ook veel iconische stukken die voor het eerst getoond worden: kleding gedragen door stijliconen als Taylor Swift, prinses Diana en Lady Gaga, maar ook uniek privé-eigendom van de Nederlandse en Belgische koninklijke familie. Topontwerpen van Chanel, Gucci, Givenchy en Nederlandse modehuizen als Viktor&Rolf en JANTAMINIAU zijn ook te zien. Nergens anders zie je zoveel mode op één plek.

Samenwerking

De tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met Kunstmuseum Den Haag en mogelijk gemaakt dankzij steun van het Cultuurfonds, Fonds 21, Mondriaanfonds, de Gemeente Apeldoorn en Stichting Zabawas, de Gravin van Bylandt Stichting, het Hendrik Muller Fonds en Fonds Nederlandse Kostuumvereniging.

Kom in januari naar deze tentoonstelling met korting voor KBOV leden

Leden van de KBOV krijgen van 6 januari tot en met 31 januari 2026 2,50 euro korting* op de entreprijs. Bij het aanmelden op de ticketpagina vul je onderaan de speciale kortingscode: KBOV0126 in.

*maximaal 4 tickets per bestelling

www.paleishetloo.nl

WILLEM VAN ORANJE

DE MUSICAL

ZIJN LEVEN, ZIJN STRIJD, ONZE GESCHIEDENIS

Vanaf januari 2026 komt de geschiedenis van onze Vader des Vaderlands op spectaculaire wijze tot leven in het compleet nieuwe Prinsentheater in Delft. Willem van Oranje – De Musical vertelt het waargebeurde levensverhaal van Willem van Oranje: zijn strijd voor vrijheid van godsdienst en geweten, zijn moed om op te staan tegen onderdrukking en zijn bepalende rol in het ontstaan van het Nederland dat wij vandaag kennen.

De voorstelling raakt, inspireert en blijkt verrassend actueel. Met 35 acteurs, 40 figuranten, indrukwekkende decors en adembenemende projecties wordt het publiek meegezogen in een meeslepend verhaal over idealen, strijd en hoop. Het speciaal voor deze musical gebouwde Prinsentheater biedt daarbij een unieke 360°-beleving met een draaiende tribune en ruim 1.200 zitplaatsen, waardoor bezoekers het verhaal beleven alsof ze er middenin staan.

Exclusief ledenvoordeel

Leden van bij de KBOV aangesloten Oranjeverenigingen ontvangen € 7,50 korting per ticket voor Willem van Oranje – De Musical.

De korting geldt ook op de try-outvoorstellingen, bovenop het toch al voordelige tarief.

Promocode: KBOV26

Geldig t/m 26 januari 2026

KBOV aandacht voor vrijwilligers

Legpenningen, oorkondes en draagspelden

Voor vrijwilligers van Oranjeverenigingen, comités en stichtingen aangesloten bij de Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen in Nederland, is er bij een jubileum óf afscheid na minimaal 5 jaar, een legpenning met draagspeld en oorkonde beschikbaar.

Uitreiking bij jubileum:

- 10, 12,5 of 15 jaar*: Bronzen draagspeld (heren), bronzen broche (dames) en bronzen legpenning
- 20, 25 of 30 jaar*: Zilveren draagspeld (heren), zilveren broche (dames) en zilveren legpenning
- 35 jaar*: Gouden draagspeld (heren), gouden broche (dames) en gouden legpenning.
- daarna na iedere 5 jaar*

Bij beëindiging bestuursfunctie:

- Tussen 5 en 20 jaar: Bronzen draagspeld (heren), bronzen broche (dames) en bronzen legpenning
- Tussen 20 en 30 jaar: Zilveren draagspeld (heren), zilveren broche (dames) en zilveren legpenning
- Na 30 jaar: Gouden draagspeld (heren), gouden broche (dames) en gouden legpenning

Bij het verkrijgen van de gouden versierselen verleent de KBOV de gedecoreerde de titel "Bondsridder". Alle informatie hierover en het aanvraagformulier vindt u op onze website via de link:

www.oranjabond.nl/onderscheiding-aanvragen/

Afscheid in Amstelveen: Hugo van der Kooij

Na 32 jaar neemt Hugo van der Kooij afscheid van Stichting Amstelveen Oranje. In Restaurant Colijn werd hij geëerd door familie, collega's en samenwerkingspartners. Voorzitter Wilbert Hartman en burgemeester Tjapko Poppens prezen Hugo voor zijn inzet bij herdenkingen, educatie en jeugdprojecten. Hugo ontving de Amstelveenpenning als erkenning. Medebestuurder Roland Vos sprak ook zijn waardering uit. Hugo blijft op de achtergrond betrokken.

Bij foto: De Koninklijke Bond van Oranje Verenigingen (KBOV) kende Hugo de gouden legpenning en draagspeld en oorkonde toe.

Ron Peters | Helmond

Ter gelegenheid van 25 jaar secretaris van het Helmonds Oranje Comité ontving Ron Peterseen zilveren legpenning van de KBOV. Uitreiking vond plaats in het Kasteel van Helmond op koningsdag 2025 door de burgemeester de heer Sjoerd Potters. Tijdens de uitreiking werden niet alleen serieuze maar ook hilarische herinneringen opgehaald.

Kenmerkend voor de heer Peters zijn wel zijn accuratesse bij het voeren van het secretariaat en zijn Oranjegezindheid. Zijn maatschappelijke betrokkenheid blijkt ook uit zijn voorzitterschap van het Catharina Gilde en fractievoorzitterschap van het CDA in de gemeenteraad, dit naast zijn werk als vakbondsbestuurder.

KBOV aandacht voor vrijwilligers

Marianne Smakman 15 jaar - Donald Smakman 24 jaar - Loes Gouweloos 42 jaar | Strijen

Jongstleden dinsdag heeft de Oranje Vereniging Strijen haar jaarlijkse ledenvergadering gehouden. Tijdens de vergadering is teruggekeken op de activiteiten die we gehad hebben zoals natuurlijk de Koningsdag met de Koningsloop, 4 mei dodenherdenking en 5 mei viering in kader van 80 jaar bevrijding.

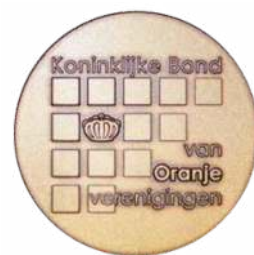
In 2025 was ook het 100 jarig bestaan van de vereniging. Dat is niet onopgemerkt voorbij gegaan. Het museum heeft een expositie gewijd aan het 100 jarig bestaan en er was een groot tentfeest op 30 augustus.

Namens het bestuur van de KBOV heeft de heer Theo Slagboom de drie scheidende leden gehuldigd met een oorkonde en respectievelijk een bronzen, zilver en gouden legpenning. Tevens werd **Loes Gouweloos** benoemd tot **Bondsridder**.

Bestuurswisseling bij het Oranje Bevrijdings Comité Pekela (OBCP)

Op 21 november 2025 namen drie bestuursleden afscheid van het Oranje Bevrijdings Comité Pekela (OBCP). Ze ontvingen KBOV-onderscheidingen voor hun jarenlange inzet: **Henk Westers** kreeg 'zilver' voor bijna 20 jaar betrokkenheid, **Andries Brans** 'brons' voor 10 jaar voorzitterschap en **Gerard Brunink** 'brons' voor 9 jaar PR-werk. Gea Draijer volgde op als voorzitter en drie nieuwe bestuursleden traden toe: Lydia Wieske, Wendy Hulzebos en Kimberley van der Veen.

Tijdens een lunch met burgemeester Jaap Kuin werden zowel de vertrekkende als de nieuwe bestuursleden in het zonnetje gezet. In toespraken werd teruggeblikt op de oprichting en groei van het OBCP sinds 2005, bijzondere gebeurtenissen zoals de lange Bevrijdingsoptocht in 2005, de onthulling van het Bevrijdingsmonument, het bezoek van Koningin Beatrix en lokale festiviteiten rond de troonswisseling in 2013. Burgemeester Kuin benadrukte het belang van het OBCP voor de gemeenschap van Pekela, waar tradities rond het Huis van Oranje levend worden gehouden. Met het aantreden van het nieuwe bestuur is het comité klaar voor de toekomst.

KBOV aandacht voor vrijwilligers

William Gielen | Voorthuizen

William is al 25 jaar een vertrouwd gezicht binnen de Oranjevereniging Voorthuizen. Ooit kwam samen met zijn vader, die destijds in het bestuur zat, meehelpen achter de bar. Daar ontstond een bijzondere band met Elly, wat uitmondde in een relatie en de geboorte van dochter Laura. Ook Laura zet zich inmiddels vol enthousiasme in voor de vereniging.

Het leven bracht uitdagingen, want na het veel te vroege overlijden van Elly nam hij de zorg en opvoeding van Laura volledig op zich. Ondanks deze zware periode bleef zich onvermoeibaar inzetten voor de vereniging. Eerst als ondersteunende kracht voor de secretaris, later nam hij deze taak volledig over en vervult hij deze rol tot op de dag van vandaag.

Zijn perfectionisme zorgt er soms voor dat het botst, want wil alles tot in de puntjes geregeld hebben, zeker met het oog op de regelgeving. Hij streeft ernaar om alles goed op papier te krijgen, ook al zoekt men soms zijn grenzen op.

Naast zijn inzet voor de vereniging is actief betrokken bij de Roparun en organiseert hij Operation Cleanser. We hopen dat hij al deze waardevolle werkzaamheden nog lang en met veel plezier zal voortzetten.

Wim Berg - Henk de Wit | Voorhout

Wim Berg: 40 jaar bij de Oranje Vereniging Voorhout

Wim Berg heeft in zijn jaren bij de vereniging veel activiteiten georganiseerd en ondersteunt. Wim is vaak een schakelpunt tussen de parochie en de Oranje Vereniging. Hij is bij veel activiteiten van de parochie betrokken en zorgt ervoor dat de Oranje Vereniging Voorhout daar aan kan bijdragen. Hij is daarnaast al enkele jaren algemeen lid van het bestuur van de Oranje Vereniging Voorhout geweest. Wim Berg heeft voor zijn inzet bij de Parochie Sint Maarten en de Oranje Vereniging Voorhout in een koninklijke onderscheiding mogen ontvangen. De Oranje Vereniging Voorhout mag zich prijzen met een vrijwilliger als Wim die ook na 40 jaar nog betrokken en actief blijft bij de vereniging, op naar de 50 jaar.

Henk de Wit: 25 jaar vrijwilliger bij de Oranje Vereniging Voorhout

Henk de Wit is betrokken geraakt bij de Oranje Vereniging Voorhout via zijn vrijwilligerswerk bij de IJclub Voorhout. Hij was bij de IJclub bestuurslid. Vanaf 2000 is hij een vrijwilliger waarop de Oranje Vereniging Voorhout heeft kunnen rekenen tijdens al haar activiteiten voor de jeugd. Hij was aanwezig bij Koninginnedag en Koningsdag, de Avondwandvierdaagse, het Luchtkussenfestival en de Najaarsfeesten. Henk is de laatste jaren zeer actief bij de mannen van logistiek en attributen. Samen met hen heeft hij de opslag van de Oranje Vereniging Voorhout op een praktische manier ingericht. Dit maakt het voor de vereniging makkelijker om materiaal uit te lenen en te reviseren. Henk is een gewaardeerde vrijwilliger die zich graag inzet voor een ander.

Hans Peters | Apeldoorn

De heer Peters is sinds zijn intrede in 2010 als vrijwilliger werkzaam voor de organisatie in Apeldoorn. Op 21 november jl. nam hij na 15 jaar afscheid in aanwezigheid van bestuurslid Alice van den Nieuwboer van de KBOV voor de uitreiking van een legpenning en oorkonde.

KBOV het bezoeken waard

Door Sylvia Hormann-Vorst

In het Stedelijk Museum Breda is tot en met 6 april 2026 de tentoonstelling te zien

Willem - De prijs van de vrijheid

Stedelijk Museum Breda

Zo'n 800 jaar geleden startte op de plek waar nu het Stedelijk Museum Breda zich bevindt, een Gasthuis voor reizigers en zieken. Eind 18^e eeuw werd het een Oudemannenhuis, sinds het midden van de vorige eeuw kreeg dit prachtige pand een culturele bestemming. Een huis met geschiedenis, met verhalen. Dát kunnen we ervaren in de tentoonstelling: **Willem. De prijs van de vrijheid**.

Delft en Breda

Een bijzondere tentoonstelling rondom **Willem van Oranje**. Omdat op dit moment **Museum Prinsenhof Delft** gesloten is vanwege een ingrijpende verbouwing hebben vele objecten uit de rijke collectie eenmalig de weg gevonden naar het **Stedelijk Museum Breda**. Op deze manier doet zich de gelegenheid voor de verhalen van Willem van Oranje, die we kennen uit de beide musea, in een unieke samenhang te vertellen.

Moord, verzet en conflict

De kern in de tentoonstelling. Een verhaal uit onze geschiedenis, nog steeds bijster actueel in de wereld van nu. Aandacht voor mensenrechten is een extra draad die door deze tentoonstelling heen loopt. De samenwerking is gezocht met Amnesty International. En ziehier de verbinding ook met wereldgeschiedenis van nu: aandacht voor vrijheid en mensenrechten.

Vader des Vaderlands

We kennen het verhaal van Willem van Oranje. De Vader des Vaderlands. Op 10 juli 1584 wordt zijn leven beëindigd door twee kogels komend uit het geweer van Balthasar Gerards in het Prinsenhof te Delft. De prins is op slag dood. Een prins die streed voor de vrijheid: een idealist. Dat verhaal van Willem van Oranje begon in Breda. In 1544 sterft de neef van Willem: René Chalon. Willem erft zijn prinsentitel en bezittingen. Waaronder het Vorstendom, het **Prinsdom Orange**. Nu gelegen in de Provence te Frankrijk. Destijds onderdeel van het Heilige Roomse Rijk. Willem wordt plotseling hoofd van de Bredase Nassaudynastie en gaat wonen in het paleis in Breda. Maar de onenigheid tussen Willem en Filips II wordt een stevig conflict, strijd zelfs tussen Nederland en Spanje. Willem komt met alles wat hij heeft in opstand, hij strijdt voor vrijheid. In 1572 is de strijd tegen de Spaanse koning Filips II op een hoogtepunt en om die reden vlucht Prins Willem naar Delft naar het Sint Agathaklooster. Na verloop van tijd kreeg het de naam 'Prinsenhof'. Vanuit daar (het nieuwe hoofdkwartier) gaat de strijd tegen de Spaanse overheerser, een strijd voor de vrijheid, geleid door Willem van Oranje, in volle overtuiging en hevigheid door.

Collectie en topstukken

Eén van de topstukken van de collectie is een afgietsel van het grafmonument van Willem van Oranje. Willem wilde graag in Breda begraven worden, hij was immers hoofd van de Bredase Nassaudynastie, maar het werd Delft, als gevolg van de Spaanse overheersing. Ook het moordwapen is er te zien, en de doodszegels met daarin verborgen woorden...

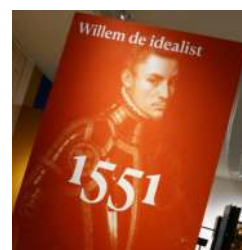
Sámen met de vaste tentoonstelling '**De Nassaus van Breda**' wordt het verhaal van Willem van Oranje, compleet. Een verhaal over 'ons Oranje Nederland' en de eeuwige strijd om vrijheid...

Stedelijk Museum Breda '**Willem, de prijs van de vrijheid**': het bezoeken waard!

- Het museum is bijzonder kindvriendelijk. Interactief, veel te zien en te doen!
- Het museum bevat een kleine winkel en museumcafé.
- Bezie: www.stedelijkmuseumbreda.nl/nl

Foto's: Sylvia Hormann-Vorst

KBOV informatie voor de leden

Bouke de Vries & het Huis van Oranje: een wederzijdse liefde
Unieke tentoonstelling vol koninklijke knipogen in een voormalig 18de-eeuws stadspaleis.

Bouke de Vries: UNBROKEN, Keramiëkmuseum Princessehof, Leeuwarden, Nog te zien t/m 16 augustus 2026

De Nederlandse kunstenaar Bouke de Vries heeft een bijzondere en aantoonbare band met het Koninklijk Huis. Zijn werk staat wereldwijd bekend om de manier waarop het gebroken keramiek nieuw leven inblaast, een aanpak die perfect aansluit bij de rijkdom én kwetsbaarheid van cultureel erfgoed. In UNBROKEN, zijn eerste grote solotentoonstelling die nu te zien is in Keramiëkmuseum Princessehof, komt deze wederzijdse waardering duidelijk naar voren.

Een uitzonderlijk koninklijk tafelstuk

Een van de blikvangers van de tentoonstelling is een bijzonder bruikleen van de Koninklijke Verzamelingen. Hare Majesteit Koningin Máxima vroeg Bouke de Vries in 2024 om een nieuw kunstwerk te maken, samengesteld uit historische scherven uit de collectie.

De kunstenaar kreeg volledige vrijheid en creëerde een bijna één meter hoog tafelstuk, opgebouwd uit fragmenten van gesneuvelde onderdelen van het vroeg-negentiende-eeuwse St. Petersburg Guriev-servies. Ooit de bruidsschat van Anna Paulowna, de vrouw van Koning Willem II. Het eeuwenoude servies is door de jaren heen veelvuldig gebruikt. Soms met onvermijdelijke scherven en beschadigde onderdelen tot gevolg.

Hofpersoneel bewaarde de scherven jarenlang zorgvuldig. In 2024 vinden ze hun weg naar het atelier van De Vries die er een nieuw tafelstuk van maakt, wat nu te zien is voor publiek in het Princessehof.

Het staatsieportret: een speels eerbetoon

Speciaal voor deze tentoonstelling stelde De Vries een levensgroot staatsieportret van Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima samen. Het portret is geheel opgebouwd uit Delfts porselein uit de 17de en 18de eeuw. Het vormt een vorstelijk eerbetoon én een speelse reflectie op nationale symboliek en keramiek als erfgoed.

Diana als Muse

Een volledige zaal in UNBROKEN is gewijd aan de Muses van de kunstenaar. Onder deze werken bevindt zich een hommage aan wijlen prinses Diana, die wereldwijd, en zeker binnen de LGBTQ+ gemeenschap, wordt gezien als een geliefd icoon. De Vries brengt met dit werk een eerbetoon aan de iconische prinses.

Koninklijk tintje: twee tentoonstellingen, één weekend Leeuwarden

Een bezoek aan Leeuwarden ver? Maak er eenvoudig een weekend met koninklijk tintje van. Op loopafstand van het Princessehof presenteert het Fries Museum tot en met 1 maart 2026 de tentoonstelling Wybrand de Geest: Meesterlijke Portretten. Wybrand de Geest geldt als een van de belangrijkste portretschilders van de 17de eeuw. Hij schilderde onder meer de levensgrote portretten van stadhouder Ernst Casimir van Nassau-Dietz en Sophia Hedwig, directe voorouders van Koning Willem-Alexander. Met twee toptentoonstellingen die zo nauw aansluiten bij de geschiedenis van Oranje-Nassau, vormt Leeuwarden de ideale bestemming voor een cultureel weekend.

Het Princessehof: residentie van de stammoeder van Oranje-Nassau

Het Princessehof is gevestigd in een 18de-eeuws stadspaleis dat zijn naam dankt aan Maria Louise van Hessen-Kassel (1688–1765), stammoeder van het Nederlandse koningshuis. Zij trouwde op jonge leeftijd met Johan Willem Friso van Nassau-Dietz en werd na zijn vroege overlijden tweemaal regentes — eerst voor haar zoon Willem IV en later voor haar kleinzoon, de toekomstige stadhouder van de gehele Republiek.

Haar invloed op de continuïteit van de Oranjedynastie is van onschatbare waarde. Een kleine expositie in het museum toont hoe Koning Willem-Alexander in directe geslachtslijn van haar afstamt. Wie het Princessehof bezoekt, stapt bovendien letterlijk haar wereld binnen: een stijkamer, haar voormalige eetkamer, ademt nog geheel de modieuze barokstijl van de tijd van de prinses. De wanden zijn bekleed met het kostbare goudleerbehang dat Maria Louise zelf heeft laten aanbrengen. Ook het met stucwerk versierde plafond, de houten lambrisering en de gemarmerde schouw met vergulde spiegellijst behoren tot het oorspronkelijke interieur.

**KERAMIEK
MUSEUM
PRINCESSEHOF**

Lizet Kruyff en Hidde de Brabander, Een taart voor de Prinses. Het studentenleven van Juliana 1927-1930 (Uitgeverij Sauberhaus, Uithoorn, 2025), 141 blz., geïllustreerd, gebonden, ISBN 9789083455648, 28,99 Euro

Koningin Juliana is wel de geschiedenis ingegaan als “de vorstin naast de rode looper”. Als Prinses wilde zij al graag “gewoon” zijn en tussen de bevolking staan. Een wensdroom die voor iemand van koninklijken bloede maar moeilijk te verwezenlijken is, al kwam de studententijd voor prinses Juliana in haar beleving daarbij wel dicht in de buurt. Daarbij zij opgemerkt dat studeren destijds nog vooral een elitair gebeuren was.

Lizet Kruyff schreef over de studietijd van Juliana een lezenswaardig boek, gebaseerd op uitgebreid bronnenonderzoek en voorzien van deels niet eerder gepubliceerd prachtig en sfeervol fotomateriaal. In goed Nederlands: een pageturner. Meesterpatisserieur Hidde de Brabander voegde aan deze studie een aantal recepten toe van de luxe gerechten die de Prinses samen met haar studiegenoten nuttigde. Sven ter Heide fotografeerde de receptuur op appetijtelijke wijze.

Van 1927 tot en met 1930 studeerde prinses Juliana aan de Rijksuniversiteit Leiden. Van een serieuze academische opleiding met tentamens en een afsluitende scriptie was echter geen sprake. Wel ontving de Prinses ter afronding van haar studie een eredoctoraat in de letteren en de wijsbegeerte.

Juliana ging niet zoals andere studenten “op kamers wonen”. Om de afstand tot het gewone volk te bewaren, huurde koningin Wilhelmina een villa voor de Prinses in Katwijk. In een villa op steenworp afstand verbleven de toezichthouders. Voor het vervoer tussen Katwijk en Leiden v.v. werden twee Cadillacs aangeschaft, hoewel de Prinses ook wel stiekem de tram nam. De rol van prins Hendrik blijft in het boek onderbelicht. Dat is jammer aangezien prinses Juliana een hechte band met haar vader had.

Juliana nam enthousiast deel aan het Leidse studentenleven. Zo werd de Prinses lid van de Vereniging van Vrouwelijke Studenten te Leiden (VVSL). Juliana zou haar jaargenoten (grotendeels afkomstig uit gegoede milieus) haar leven lang trouw blijven. Een tijd voor de Prinses met het hofleven op afstand, met vriendinnen en gezelligheid. En Juliana kennende; wars van protocol.

De studietijd van prinses Juliana viel samen met het begin van de crisistijd. De sociaal bewogen Juliana trok zich het lot van de vele werklozen en andere getroffen van de economische neergang zeer aan. Zo zette zij zich in voor het Nationaal Crisis Comité, dat kleding en schoeisel uitdeelde aan nooddruffigen. De gedachte dat Juliana Prinses na haar activiteiten voor genoemd Comité aanschouf aan een overvloedig diner ten paleize of in haar studentenvilla kan voor de lezer ongemakkelijk aanvoelen, als ruis op de maatschappelijke antenne van de Prinses. Maaltijden bestaande uit oesters, ganzenleverpastei, wildbraad, exotische vruchten en kreeft waren geen uitzonderingen. Daarbij werden uitgelezen wijnen gedronken en de genuttigde desserts waren niet zelden een lust voor het oog én de smaakpapillen. Verschillende menukaarten en recepten zijn in het boek opgenomen.

Lizet Kruyff (1949) studeerde geschiedenis en prehistorische archeologie in Leiden. Zij specialiseerde zich in culinaire geschiedenis. In 1997 verscheen haar eerste boek Twintig eeuwen koken en eten: over de culinaire geschiedenis in de Lage Landen. Verschillende publicaties volgden, waaronder Oranje Toetjes van Willem de Zwijger tot Willem-Alexander (2015). Hidde de Brabander (1980) is Meester Patisserieur en o.a. bekend als televisiekok bij 24Kitchen, waar hij het programma De Brabander bakt presenteert. Tevens is Hidde kunstschilder en dichter.

Groningen, november 2025, Berend de Boer

Onze adverteerders en partners

ELKOPLAST

Nederland
Langen vaers 558
5531DD, Zwaalw

www.elkoplast.nl
info@elkoplast.nl
NL +31 (0)40 254 00 00
BE +32 (0) 78 480 105

België
Industrieterrein
Kanaal-Noord 1649
3960 Bree

info@stropdassenwinkel.nl

**Vanaf 10 stuks bedrukt met uw logo.
Vanaf 30 stuks op maat geweven.**

Kijk voor meer accessoires op:

stropdassenwinkel.nl | manchetknopenwinkel.nl
strikkenwinkel.nl | accessoirewinkel.nl
riemenwinkel.nl | bretelswinkel.nl

DIXI Koningsdag
aanbieding

Speciaal voor de Oranjeverenigingen
Gebruik je voorzieningen gratis op Bevrijdingsdag!

*Als de voorzieningen voor Bevrijdingsdag opgehaald moeten worden,
geldt een toeslag van 10%*

DIXI voorzieningen

DIXI Toiletcabine	€ 75,75
DIXI Plasbol, plaszuil of handwas	€ 87,75
DIXI Toegankelijke cabine	€ 107,75

• Minimale afname 2 voorzieningen
• Meer dan 16 stuks nodig? We maken graag een maatvoorstel
• Geldig tot en met 31 januari 2026

Bestellen?
Mail verkoop@dixi.nl onder vermelding van Royal 2026

DIXI **TOI** **aarts** **TST** **ECO. TOILET**

koninklijkebegeer

Maatwerk in geschenken

Insignes – Sculpturen – Onderscheidingen – Penningen – Awards
Sportmedailles - Relatiegeschenken

Koninklijke Begeer B.V. Woudenbergseweg 19B 3707 HW Zeist T: 0343 492210 E: info@begeer.nl I: www.begeer.nl

